

af det ærede Medlem Hr. Borgbjergs Udtalelser, at det, han ønsker at arbejde for, er alt, hvad der kan bidrage til at opløse Kirken. Det ærede Medlem syntes, at hvis der kom en Lov om Menighedsraad i Overensstemmelse med de Ønsker, der f. Eks. er fremkommet fra de 26 københavnske Præster, vilde det være godt, og han mente at disse Præsters Udtalelse saavel som Odense-Mændenes Udtalelse er Udtryk for Betyrning for Folkekirken; det vil med andre Ord sige, at hvis man faar Principper ind i Menighedsraadsloven, som er af en saadan Art, at Hovedparten af det danske Kirkefolk vil forstaa, at dermed er Folkekirken ganske omdannet, gjort til en borgerlig Indretning; saa vil Socialdemokratiet, hvis Formaal er Kirkens Adskillelse fra Staten, hilse det med Glæde. Det er godt, at disse Udtalelser er kommet frem, thi saa ser man klart, hvordan Stillingen er, naar der tales om Arbejde for Kirkens Adskillelse fra Staten.

I Modsætning til de Udtalelser, der er fremkommet fra disse to ærede Ordførere, vil jeg varmt anbefale Tinget at stemme for disse Lovforslag, som efter min Mening betegner et Fremskridt i Retning af at lægge Menighedens Sager i Menighedens egen Haand, og som endvidere ikke paa nogen Maade med Rette kan betegnes som et Tilbageskridt for Sønderjydernes Vedkommende. Med Hensyn til dette sidste vil jeg atter henholde mig til, hvad jeg gentagne Gange har henvist til, nemlig at de sønderjydske Repræsentanter i det kirkelige Udvalg aldeles ikke havde den Opfattelse, som man nu søger at tilkendegive fra de to Partiernes Talsmænds Side, som nylig havde Ordet: Jeg vil altsaa anbefale Lovforslaget, bl. a. fordi det klart udtaler, at det Princip, som f. Eks. er fremsat af Odense-Mændene og de københavnske Præster: at gøre Folkekirken til en borgerlig Indretning, ikke har Tilslutning hos Flertallet af det danske Kirkefolk, og jeg haaber heller ikke hos Flertallet i den danske Rigsdag.

Borgbjerg: Den ærede sidste Talers Udtalelser var saa taagede, at jeg ikke ser mig i Stand til at svare paa dem. Jeg forstod dem ikke undtagen paa eet Punkt, hvor det ærede Medlem sagde, at den uhindrede Adgang til Menighedsraadsvalg vilde gøre Folkekirken til en borgerlig Indretning og dermed utaalelig for det virkelige Kirkefolk. Jeg maa da henvise til, at den nuværende Kirkeminister, det ærede Medlems Fører og medsammensvorne i denne Sag, i et Cirkulære af 17. August 1920 for

Sønderjyllands Vedkommende — hvis altsaa det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen har Ret — har gjort den sønderjydske Kirke til en borgerlig Indretning og altsaa utaalelig for Kirkefolket.

J. Oskar Andersen: Jeg forstaaer saa inderlig godt, at den ærede sidste Taler ikke forstod mine Argumenter, thi det ærede Medlem var saa dybt inde i en privat Samtale; medens jeg talte, at det ærede Medlem kun hørte Slutningen deraf. I hvert Fald forekommer det mig ikke, at man kan sige, der er noget uklart i det, som jeg har hævdet, at vil man arbejde for, at det Tidspunkt kan komme, da Stat og Kirke kan adskilles, maa man arbejde for at sætte Kirken i Stand til at staa paa egne Ben.

Stengaard-Kirkegaard: Naar man selv ønsker at tage et sagligt Standpunkt til de foreliggende kirkelige Lovforslag, har man vanskeligt ved at forstaa det Standpunkt, som de Radikale og Socialdemokraterne har indtaget til Menighedsraadsloven. Da disse to Partier i Samlingen 1911—12 stemte for Menighedsraadsloven, og da det er en Kendsgerning, at det foreliggende Lovforslag absolut betyder reelle Fremskridt fra Loven af 1912 f. Eks. med Hensyn til Menighedernes Indflydelse paa Præstevalget og Bestemmelsen om Tilmelding, hvorefter man, en Gang tilmeldt, overføres til de nye Valgsteder; er det — selv om det, der er opnaaet, ikke er det, jeg kunde ønske — saglig set fuldkommen urimeligt, at disse to Partier nu vil demonstrere ved at stemme imod Menighedsraadsloven.

Povlsen: Nej, nærværende Lovforslag betyder intet Fremskridt i Forhold til det bestaaende, men tværtimod et Tilbageskridt, idet man overalt ser det foreliggende Lovforslag pege frem imod Kirkeforfatningen; medens Kultusminister Appels Forslag ikke egnede sig i saa Henseende, indeholder dette her Spiren til en Kirkeforfatning.

Ordføreren (Moltzen): Naar man ser historisk og ikke partipolitisk paa Sagen, er der ikke for mig nogen Tvivl om, at de Lovforslag, vi nu skal stemme om, ligger i samme Linie, som hele vor Kirkepolitik hidtil har ligget i, og betyder et Fremskridt i frisiset Retning i den Betydning af Ordet, som det har i den nuværende Oppositions Mund. Derfor er det mig aldeles ufatteligt,